

Kontserdimaja hooaja lõpetab rahvusooperi Estonia "La traviata"

Kontserdimaja neljateistkümnenda hooaja lõpetab reedel, 17. mail rahvusooperi Estonia etendatav Giuseppe Verdi ooper "La traviata", kus peaosas säravad Elena Brazhnyk ja Igor Morozov (Venemaa) – vastavalt siis Violetta ja Alfredona – ning dirigeerib maestro Jüri Alperten.

"La traviata" peetakse sageli ooperite ooperiks, klassikaks, mis ei aegu.

19. sajandi keskpaigast alates on see vallutanud publikut kõikjal maailmas ning kujunenud üheks armastatumaks ooperiks muusikateatri ajaloos. Ka Estonias on "La traviata" üks enamlavastatud oopereid, millele publik on ligi sajandi jooksul aplodeerinud seitsmel esietendusel. Võrratuid osatäitmisi on teinud Estonia solistide kõrval mitmed kuulsad külalisesinejad: Jelena Voznessenskaja, Inga Kalna, Sonora Voice, Anna Samuil, Kristine Gailite, Virginia Wagner, Irina Dubrovskaja, Aleksandrs Antonenko, Senol Talinli, Sauli Tiilikainen, Juhan Tralla jt.

Tänapäeval üks populaarsemaid Verdi teoseid kukkus esietendusel lootusetult läbi, põhjuseks teose uudsus ja vanade ooperitraditsioonide eiramine. Aasta pärast "La traviata" esietendust tegi Verdi ooperisse mõningaid muudatusi: viis tegevustiku 19. sajandi keskpaigast 18. sajandisse, sest tolleaegne publik ei suutnud vastu võtta ooperit, mille tegevus toimus kaasajal. Samuti muutis ta muusikat peaaegu kogu II vaatuse esimeses pildis. "La traviata" on ilmselt psühholoogiliselt kõige rikkam ja nüansseeritum teos tema loomingus.

Ooper on kirjutatud Dumas' noorema romaani ainetel, kuid Verdi muutis peategelaste nimesid: nt Violetta oli romaanis ja tegelikus elus Marguerite Gautier ja Alfredo oli Armand Duvall. Kogu kriitika oli suunatud ooperi sisule: kõrgklassi kurtisaan, kes ohverdas end armastuse nimel ja keda ooperis näidati kui ühiskonna ohvrit, ei olnud kuidagi kooskõlas ajastu moraali ja tõekspidamistega. Kuid Verdi ei olnud enam nõus raskete toonidega ooperis, pärast "Luisa Millerit" hakkas ta otsima tegelaste hingeelu nüansse ja psühholoogilist mitmeplaanilisust. Muusikas tuleb see esile juba esimestest taktidest: helilooja ei kasuta traditsioonilist ooperiavamängu, vaid kirjutab intiimse prelüüdi (teine on III vaatuse alguses), mis viib meid kohe draama keskpunkti: selles on tundeid, valu ja inimlikku kaastunnet.

Jõhvi kontserdimaja seisukohast on huvipakkuv fakt, et "La traviata" oli kontserdimaja eelkäijas, kultuuripalees Oktoober üks esimesi lavastusi, mida seal avamise järel 1978. aasta oktoobris etendati. Tollal oli Estonialt järjestikustel päevadel Jõhvis kavas veel "Attila" ja Mozarti "Figaro pulm". Täielik Verdi seega – peaaegu!

Hooaega lõpetaval etendusel laulavad ja näitlevad Elena Brazhnyk Violettana, Igor Morozov Venemaalt Alfredona, Rauno Elp Germontina, Triin Ella Florana, Juuli Lill Anninana, Mart Madiste Gastonina, Roman Chervinko parunina, Mart Laur markiina, Märt Jakobson doktorina, Aare Kodasma komisjonärina ja Rostislav Gurjev Josephina.

Pilet etendusele maksab 25 ja 20 eurot.